

Satversmei neatbilst pastaigu liegums soda izolatoros ievietotajiem notiesātajiem

Satversmes tiesa ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2008-48-01 „Par Latvijas Soduzpildes kodeksa 74. panta otrās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 111. pantam”.

Satversmes 111. pants citastarp noteic, ka valsts aizsargā cilvēku veselību, savukārt apstrīdētā norma – Soduzpildes kodeksa 74. panta otrā daļa – noteic, ka notiesātajiem, kurus tur soda izolatoros, aizliedz pastaigas.

Lieta ir ierosināta pēc Roberta Mutuļa konstitucionālās sūdzības, kurā norādīts, ka ilgstoša atrašanās soda izolatorā bez iespējas pastaigāties svaigā gaisā kaitējoši veselībai.

Lietas sagatavošanas laikā Saeima norādīja, ka apstrīdētā norma ir grozīta, atļaujot soduzpildes izolatoros ievietotajiem notiesātajiem vienu stundu ilgu pastaigu katru dienu, taču grozītā norma stāsies spēkā 2011. gada 1. janvārī, jo esot nepieciešams būtiski pilnveidot ieslodzījuma vietu pašreizējās tehniskās un organizatoriskās iespējas nodrošināt pastaigas.

Satversmes tiesa atzina, ka apstrīdētajai normai nav leģitīma mērķa, līdz ar to tā neatbilst Satversmei.

Satversmes tiesa norādīja, ka Komiteja spīdzināšanas novēršanai, kas seko līdz Eiropas konvencijas par spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai soda novēršanu izpildei, Latvijai jau vairākkārt norādījusi, ka visiem ieslodzītajiem bez izņēmuma katru dienu jāļauj vienu stundu dienā nodarboties ar fiziskām aktivitātēm svaigā gaisā, taču Latvijas valsts institūcijas uz aizrādījumiem nav reaģējušas. Latvijas valdībai un likumdevējam jau vairāk nekā desmit gadus ir bijis zināms, ka arī soda izolatoros ievietotajiem notiesātajiem vajag nodrošināt katru dienu vismaz stundu ilgu pastaigu svaigā gaisā, lai novērstu iespējamu konvencijā ietvertā spīdzināšanas aizlieguma pārkāpumu. Satversmes tiesa uzskata, ka Latvijas valdībai un likumdevējam bija dots pietiekami ilgs laiks, lai izpildītu valsts starptautiskās saistības un nodrošinātu notiesātajiem nepieciešamās pastaigas.

Satversmes tiesa atzina apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 111. pantam un spēkā neesošu no 2010. gada 1. maija.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams. Tas stāsies spēkā publicēšanas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” dienā. Sprieduma teksts ir pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274